

Folkemøte

Agenda = (Gjennomgang plan + spørsmål/svar) x 2

To planar på høyring

- ❖ Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037
- ❖ Kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering
- ❖ Begge har høyringsfrist 16. april!

Utfordringsbilette:

- ❖ Demografi og alderssamansetning
- ❖ Geografi og infrastruktur
- ❖ Arealutfordringar
- ❖ Bustadproblematikk
- ❖ Økonomi og drift
- ❖ Rekruttering og kompetanse

Kvifor desse planane?

❖ Fordi vi må ...?

- ❖ Peike på ei retning
 - ❖ Kvar vil vi med kommunen?
 - ❖ Kvar skal vi bu, og korleis?
 - ❖ Kva skal vi halde på med, og kvar hen?
 - ❖ Kva byggeråstoff har vi i kommunen, og korleis skal den nyttast?
 - ❖ Korleis skal vi møte utfordringar?
-

Visjon:

Hjelmeland Naturlegvis

Satsingsområde:

Jobb og attraktivitet. Me skal leggje til rette for vekst i folketalet gjennom satsing på arbeidsplassar og attraktive lokalsamfunn

Berekraftsmål

Arealstrategi

Gjennom bruk og vern av natur må vi balansere mellom å ta vare på vår eigenart samstundes som me legg til rette for vekst og utvikling. Strategien er delt inn i tre område:

- Sosial berekraft
- Økonomisk berekraft
- Miljømessig berekraft

Prioriterte ressursområde

Jøsenfjorden

- Moen
- Storhogg/Melandsmoen
- Krossleite

Jøsneset

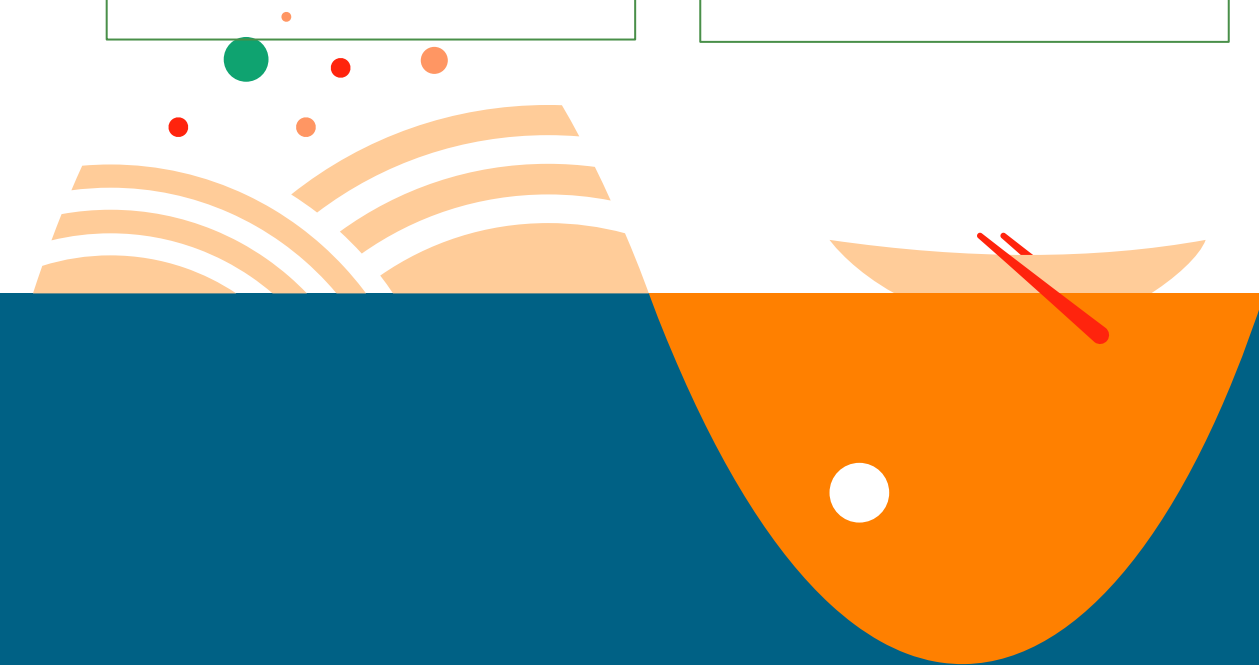
- Knutsvikheia

Hjelmeland/Randøy/ Vormedal

- Dyneneset
- Sandanger (Randøy)
- Laugalandsbrekka (Vormedal)

Årdal

- Mæle
- Lund/Sedberg
- Tjentland
- Riveland

Innspel til planane

- Via digitalt skjema/epost ✓
- På facebook ✗
- På butikken ✗
- Via røyksignal ✗

Kommuneplanens samfunnsdel

- Kommunen sitt viktigaste styringverktøy fram mot 2037
- Handlar om korleis me vil at lokalsamfunnet vårt skal utviklast
- Alle kommunar må ha slik plan
- Mange, store forventningar – Nasjonalt, regionalt, lokalt
- Ikkje juridisk bindande – Ikkje arealdel
- Men: gir føringar for våre andre planar og budsjett

Medverknad hittil

- Folkemøte Samfunnshuset sept 2024
- 7 grendemøter November 2024 - med referat
- Barn-og unge sitt kommunestyre
- Møter med næringsforening, frivillige lag oa
- Innbyggjarundersøking - reisevaneundersøking
- Skriftlege innspel
frå privatpersonar, organisasjonar, bedrifter, myndigheiter

Politiske behandlingar:

- 06.02 Råd for menneske med funksjonshindring
- 06.02 Seniorrådet
- 11.02 Areal-og forvaltningutvalet
- 12.02 Formannskapet
- 20.02 Kommunestyret

HØYRINGSUTKAST KLART !

Kommuneplanens samfunnsdel

- Revisjon= grove trekk plan frå 2019
- Visjon, satsingsområde og mål
- Jobb og attraktivitet
- Arealstrategi
- Korrigeringar ift utvikling i samfunnet

Befolkning/alderssamansetning \longrightarrow Omsorg og oppvekst
Utfordringar klima og natur - globalt/lokalt
FNs berekraftsmål

Visjon

Hjelmeland naturlegvis

- «Fellesnemnar»
- Mykje skjer i Hjelmeland i dag - Lokalmat, kultur, samfunnsutvikling
- Potensialet for framtida er stort
- Vidareutvikla næringslivet i Hjelmeland - basert på naturressursane våre.
- Ta vare på produksjonsgrunnlaget, som er naturen vår
- Fantastisk og innhaldsrik naturarv. Store verneområde
- Nyta og nytta naturen til fritidsaktivitetar som turar, jakt og fiske

Frivillige

Næringsliv

Kommunen

Næringsutvikling med basis i eksisterende næringer - reiseliv særskild

Lokalsamfunnsutvikling - Attraktivt i alle bygder

- Innsatstrappa
- Gode nabolag - gode møteplasser ute/inne
- Inkludering og mangfald
- Folk skal bu heime/klare seg sjølv lengre
- Fleksible/framtidsretta transportordningar

Redusere klimautslepp og vere robust mot klimaendringar

- Redusere bruk av plast – spes gjennom eige innkjøp
- Rydding av plast
- Klimatiltak som vilkår for innkjøp
- Kartlegging og handtering av overvatn
- Byggje om i staden for å byggje nytt
- Tilretteleggje gåande og syklande
- Støtte næringar sirkulærøkonomi
- Vidareutvikle miljøfyrtårn
- Meir skogplanting

Samferdsel /Infrastruktur

- Rimeleg, effektiv og fleksibel persontrafikk land sjø
- Gode trygge vegar inn og ut av kommunen
- Nok straum og kommunikasjonsnett
- Seniortaxi-ordninga vidareutviklast

Natur

- Ta vare på naturmangfaldet og produksjonsgrunnlaget
- Gå gjennom gjeldande reguleringsplanar - «Planvask»
- Vurdere oppheving/ending
- Vurdere nye innspel til arealdelen ift arealstrategi
- Eigen kommunedelplan naturmangfald under arbeid

Arealstrategi

Styrke den sosiale berekrafta :

- Busetnad i attraktive grender - Hjelmeland som kommunesenter
- Mogleg å bygge bustader i alle grender - vidareføre spreidd bustad
- Meir samsvar mellom planreserve og framtidig behov
- Universell utforming, tryggleik og tilgjengelegheit
- Rekreasjon og friluftsliv i nærmiljøet
- Involvera innbyggjarane

Arealstrategi

Styrke den økonomiske berekrafta:

- Tilgjengelege næringsareal som skal nyttast godt / gjenbruk
- Næringsareal på sjø/land - vurderast ift konfliktpotensiale med andre interesser
- Sterkt jordvern - levedyktig landbruk
- Fritidsbustader, ja, men vurdere reserven opp mot forventna behov/utvikling
- Kulturminne/miljø er òg ressurs for næringsutvikling og reiseliv
- Styrka krav til konsekvensutgreiing frå utbyggjar/tiltakshavar td byggeråstoff

Arealstrategi

Styrke den miljømessig berekrafta :

- Kunnskap om naturfare og naturmangfald før frigjeving av areal
- Redusere omdisponering av dyrka/dyrkbar mark, våtmark/myr og anna viktig natur
- Byggje tett. Omsynssone sjø/vassdrag 25 m.
- Vektlegge blågrønne strukturar i bustad-og hyttefelt naturfare, trivsel, naturkvalitet
- Ta omsyn til konsekvensar av klimaendringar risiko flaum, skred,steinsprang, stormflo, vind
- Tydelege skilje mellom vern og bruk: natur og utmark.
Ikkje nye utbyggingområde over skoggrensa
- Restriktiv haldning bygging 100m-beltet sjø
- Avklare arealbruk i sjø : miljøtilstand, naturmangfald, almenne interesser

Meir informasjon:

- www.hjelmeland.kommune.no

HJELMELAND KOMMUNE

[Våre tenester](#) [Kontakt oss](#) [Min side](#) [For tilsette](#)

Søk

Meny

[Framsida](#) > [Tenester](#) > [Planar og kunngjerigar](#) > Kommuneplan under arbeid

Kommunedelplan - byggeråstoff

Kommunedelplan - naturmangfald

Samfunnsdel

Arealdel

Kommuneplanar under arbeid

Kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering

høyringsutkast vedtatt kommunestyret 20.02.25

- Naturressursane sand, grus, naturstein, pukk + massehandtering
- Oppdatert ressursoversyn
- Overordna grov konsekvensutgreiing
- Strategiar for berekraftig forvaltning av ressursane
- NB: temaplan
dvs: ikkje juridisk bindande, men retningsgivande

Dokument i saka

- **Sjølve planen**
- **Vedlegg**
- 1 Tabell mineralressursar m/første vurdering
- 2 Kart over mineralressursane
- 3 Innspel/merknader med kommentarar
- 4 Innspel/merknadar originalform
- 5 Konsekvensutgreiing
av dei som blei prioritert jf vedlegg 1

KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Høyringsframlegg februar 2025, jfr kommunestyresak 11/25

HJELMELAND
KOMMUNE

Til oppstartsvarsel

6 innspel frå næringa :

- Jøsenfjorden: sand/grus, Heidelberg AS og grunneigarar
- Årdal: sand/grus: Heidelberg AS
- Jøsneset: pukk : Mibau Stema AS

Merknader til innspel:

-til pukkuttak, Mibau, Jøsneset: protestar, lesarinnlegg, underskriftskampanje

Sjå vedlegg 3 og 4

Mineralressursar i Hjelmeland kommune

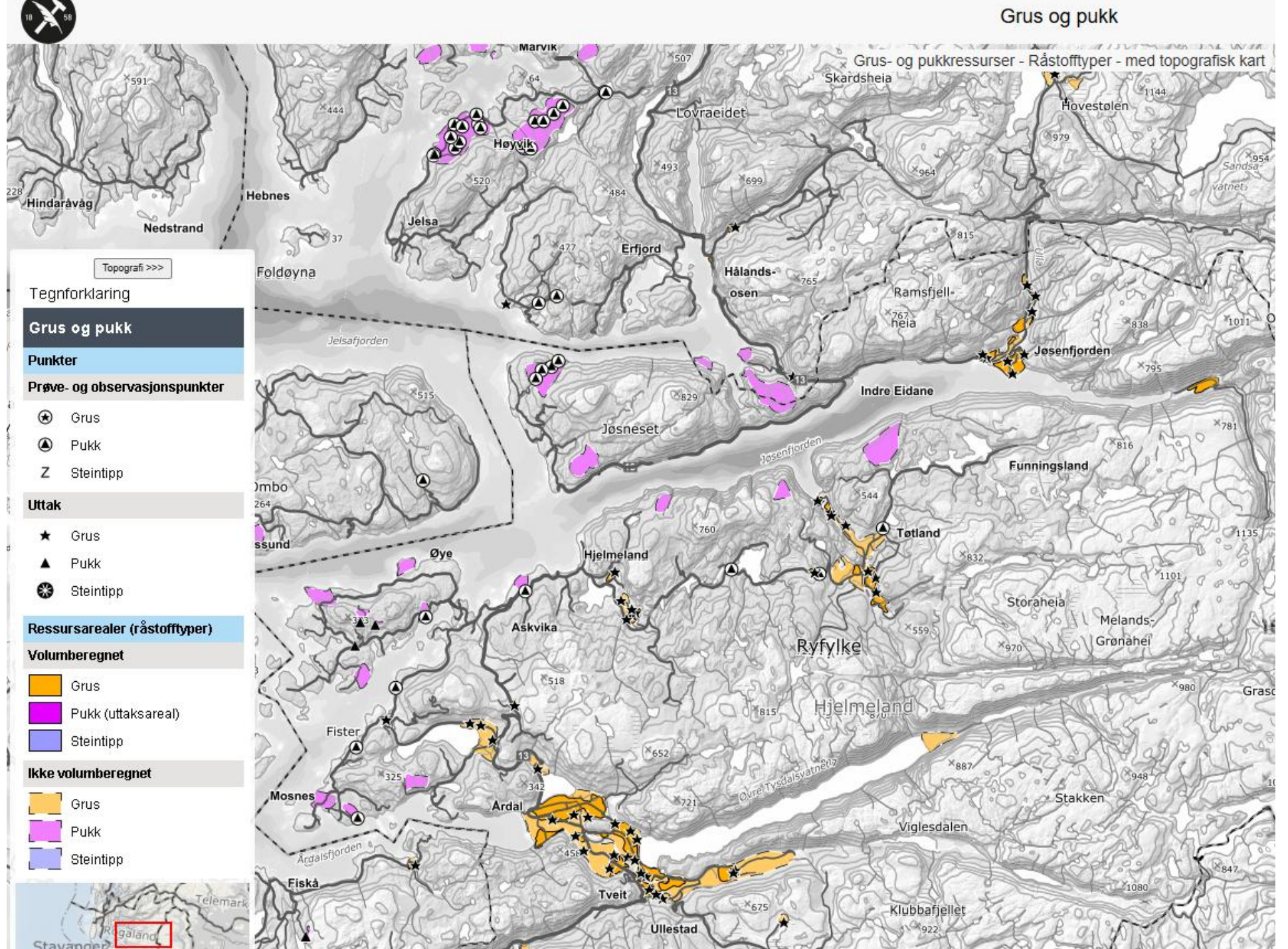
Pukk, naturstein, sand og grus

54 ressursområde

Vedlegg 1 - Kommunedelplan for byggeråstoff – 04.01.2025

Norges Geologiske Undersøkelser NGU

Vurderingskriterier for konsekvensutgreiing - KU

- **Innspel** : uansett verdivurdering av NGU
- **Status i kommuneplanens arealdel KPA:** alle område for framtidig råstoffutvinning RS
- **Verdisetting NGU:** nasjonalt/regionalt/lokalt viktige

Ikkje vidare KU

- Ingen/låg verdi – evt tydeleg konfliktpotensiale
- Gjeldande reguleringsplan/pågåande drift/plan

Pukk:

- 16 registrerte ressursområde NGU
- 2 vurdert til nasjonal betydning - resten ikkje verdivurdert
- Ingen pukkverksdrift i kommunen pr i dag
- Ingen pukkområde i kommuneplanens arealdel
- 2 innspel : Jøsneset og Vadla (sistnemde ikkje NGU-registrert)

6 vidare til KU

2.1 Tabell med vurdering Pukk

Nr.	Namn på ressursområde NGU	Hovud-bergart	Skildring av lokalitet	Råstoffbet yding (NGU)	Prø ve-tatt ?	Innspel Planstatus: Kommuneplanens arealdel KPA eller reguleringsplan	Vurdering om ressursen skal KU-vurderast
1P	Jøsneset (Knutsvikheia) (Eigedomar på gnr 12,13,15)	Gneis	Storleik: 1280 daa Ca 250 moh NGU: Kystnær plassering, med moglegheit for etablering av utskipingskai.	Nasjonal betydning	Ja	Innspel: Ja, nr 5 Kommuneplan: - LNF	Ja, pga innspel og NGU-vurdering
2P	Nesvikheia Jøsneset (17/4,19/2)	Gneis	Storleik: 785 daa Ca 250 moh.	Ikkje vurdert	Nei	Innspel: Nei Kommuneplan: - LNF	Nei, pga ingen verdisetting frå NGU, ingen innspel, konfliktpotensiale ift natur og landskap
3P	Middagsheia, Jøsneset (22/1,2)	Gneis	Storleik: 442 daa Ca. 400 moh.	Ikkje vurdert	Nei	Innspel: Nei Kommuneplan: - LNF - omsynssone Ny RV13-trase.	Nei, pga ingen verdisetting frå NGU, ingen innspel, konfliktpotensiale ift natur og landskap, infrastruktur
4P	Nordstøltheia Vormedalen (0/0)	Gneis	Storleik: 1 374 daa ca. 450 moh. Største delen av førekomsten ligg i Nordraheia naturreservat.	Ikkje vurdert	Nei	Innspel: Nei Kommuneplan: - LNF - B04 – Naturreservat - N24 – Bevaring naturmiljø - Omsynssone Verna vassdrag	Nei, pga ingen verdisetting frå NGU, ingen innspel, konflikt ift natur og landskap: ligg i Nordraheia naturreservat.

Naturstein :

- 9 registrerte ressursområde NGU
- Ingen nasjonal betydning - Nokre lokal verdi/liten betydning – resten ikkje verdivurdert
- Drift i to natursteingsbrot i dag : Randøy stein og Sandanger steinbrot
- Tre framtidige område i kommuneplanen (derav to ikkje kartlagd NGU)
- Ingen innspel

➔ 3 vidare til KU

3.1 Tabell med vurdering- Naturstein

Nr.	Namn på førekomst	Hovudbergart	Skildring av lokalitet	Råstoff-betydning NGU	Innspel Planstatus: Kommuneplanens arealdel KPA eller reguleringsplan	Vurdering om ressursen skal KU-vurderast
1N	Solbjør (77/2 – Fister)	Skifer og hellestein	Nedlagt skiferbrudd. Ingen vei til bruddet. Ligger ca 380moh. NGU: Liten mektighet og dårlige spalteeegenskaper gjør at skiferen har liten interesse i dag. Forekomsten er ikke vurdert for bruk til murestein.	Liten betydning	Innspel: Nei Kommuneplan: LNF	Nei, pga liten betydning jf NGU, ingen innspel, infrastruktur.
2N	Dale (93/1 – Randøy)	Skifer og hellestein	NGU: Ikkje kjent lokalitet funnet	Liten betydning	Innspel: Nei Kommuneplan: LNF	Nei, pga liten betydning jf NGU, ingen innspel
3N	Sandanger II	Sandstein og konglomerat	N3 og N4 er same ressurs. Førekomsten er i drift og område regulert for råstoffutvinning.	Ikkje vurdert	Innspel: Nei Regulert: R108 Sandanger steinbrot	Nei, Er regulert, treng ikkje ny KU
4N	Sandanger, Randøy	Skifer og hellestein	N3 og N4 er same ressurs. Førekomsten er i drift og område regulert for råstoffutvinning.	Ikkje vurdert	Innspel: Nei Regulert: R108 Sandanger steinbrot	Nei, Er regulert, treng ikkje ny KU
5N	Randøy	Sandstein og konglomerat	Råstoffbetydinga er ikkje vurdert i NGU si oversyn over mineralressursar. Førekomsten er i drift og område regulert for råstoffutvinning.	Ikkje vurdert I drift	Innspel: Nei Regulert: R177 Randøy stein	Nei, Er regulert, treng ikkje ny KU
6N	Kåda, Randøy	Skifer og Hellestein	56 daa, ca 200 moh Tidlegare skiferbrot Potensialet er ikke undersøkt i detalj.	Ikkje vurdert	Innspel: Nei Kommuneplan: Framtidig råstoff RS9	Ja, ligg inne kommuneplanen som framtidig råstoffområde, RS9

Sand/grus :

- 26 registrerte ressursområde
- 5 nasjonal betydning - Jøsenfjorden og Årdal
- Fleire aktive grusuttak pr i dag, Vadla og Årdal
- 6 område avsett som framtidig råstoffutvinning i KPA
- Fleire innspel om uttak: Jøsenfjorden og Årdal

9 vidare til KU

4.1 Tabell med vurdering – Sand og Grus

Nr.	Namn på førekomst (NGU)	Skildring av lokalitet	Råstoff-betyding (NGU)	NGU sin skildring av førekomsten	Innspel Planstatus: Kommuneplanens arealdel KPA eller reguleringsplan	Vurdering om ressursen skal KU-vurderast
1G	Vadla - Jøsenfjorden (27/1,5 28/1,6 mfl)	Storleik: 674 daa. Frå sjøen opp mot ca 100 moh Ressursen ligg på nordsida av fylkesvegen og strekk seg frå Vadla til Melandsmoen. På Vadla er det regulert og aktiv drift.	Nasjonal betydning	Forekomsten ligger som en skalk inn mot dalsiden og den totale høyden fra bunn til topp er ca. 80 meter. Midt i forekomsten er det et parti med små terrasser hvor fjellet kommer fram i dagen flere steder.	Innspel: Ja, nr 2, 3 og 4. Kommuneplan: - Nåverande råstoff, - LNF - Spreidd bustad - Bustad - Fritidsbustad, - Offentlig - Automatisk freda kulturminne Reguleringsplan: R124 – råstoff-uttak R28 – bustad R126 Fritidsbustad	Ja, KU-vurdering pga innspel og nasjonal betydning
2G	Hauga – Jøsenfjorden (30/2,5,6,13 32/1,3,29 mfl)	Storleik: 709daa. Frå sjøen opp mot Hauga, ca 80 moh. Det har vore masseuttak i området tidlegare mot elva og i sør mot utskipingsområdet	Lokal betydning	Det er store ressurser igjen, men driften er stanset på grunn av konflikter med jordbruk, bebyggelse, veier og kraftlinjer. Med sin beliggenhet nær sjøen og utskipingsanlegg er forekomsten en viktig regional ressurs.	Innspel: Nei. Kommuneplan: - LNF - Spreidd bustad, - Offentleg/privat tenesteyting: Gravplass - Industri	Ja, pga regional viktig ressurs av lokal betydning blir restressursen konsekvensutgreidd.

Konsekvensutgreiing

vedlegg 5

- «Silt» frå 54 ressursområde til 20
 - Grov /overordna vurdering konsekvens miljø-samfunn
 - Basert på stadfesta geografisk informasjon/database, ortofoto, lokalkunnskap
 - Lite informasjon pr nå om driftsteknikk/omfang mm
-
- **Ikkje** nye kartleggingar, synfaringar eller bergverkskompetanse
 - **Ikkje** grunnlag for frigjeving av areal el automatikk ift KPA

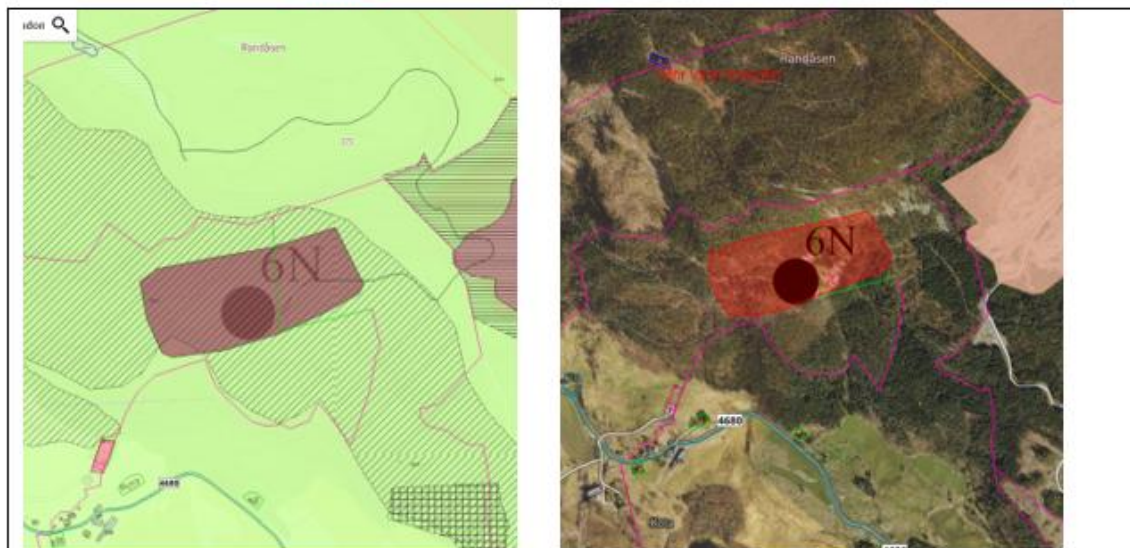
Hovudkonklusjon: Ytterlegare kunnskap naudsynt

Vedlegg 5
Kommunedelplan for byggeråstoff

KU-vurdering av
ressursar, innspel
og område i kommuneplanens arealdel

Døme:

Ressurs RS3/6N – Kåda, Randøy

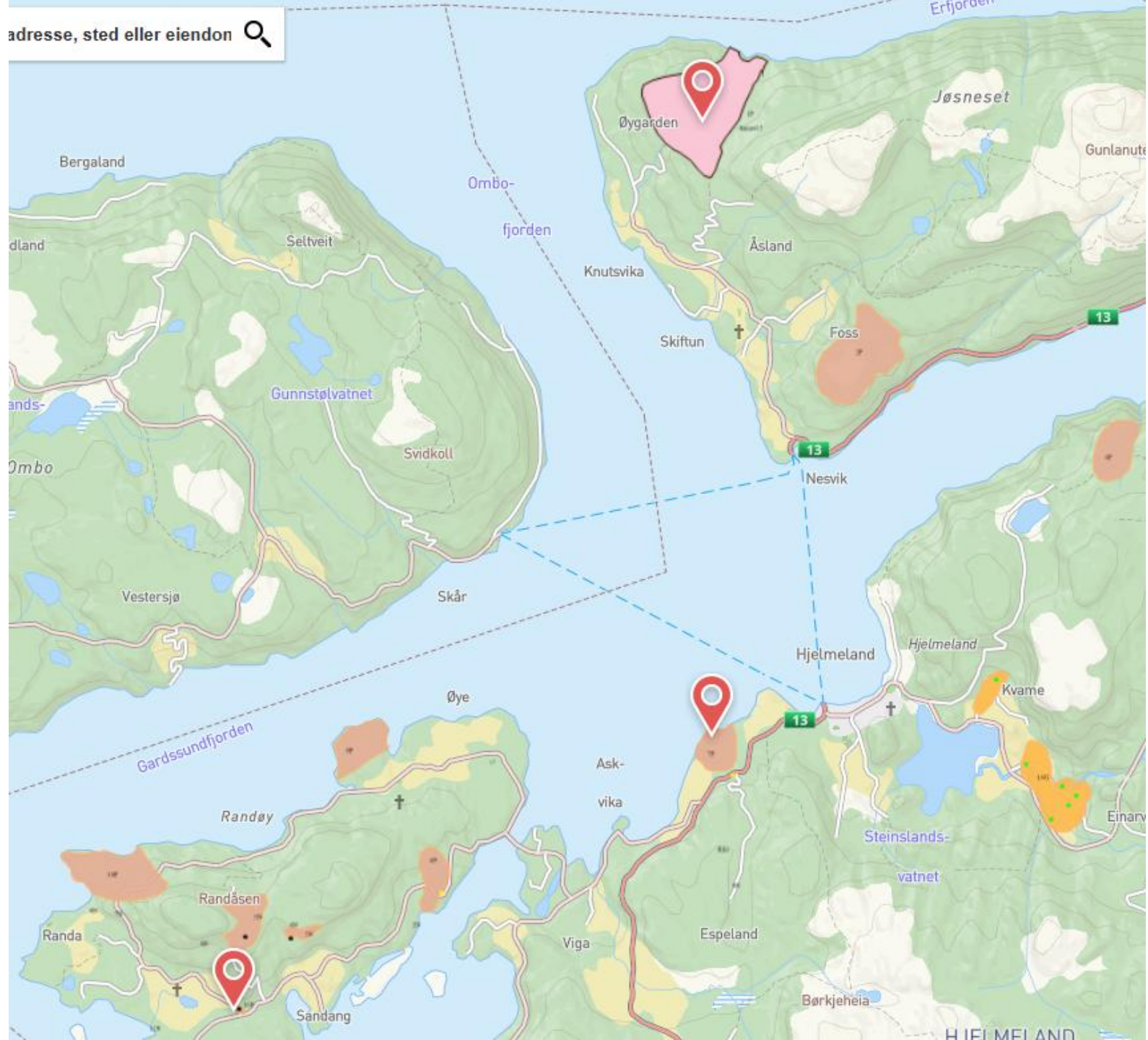
Eigedom	88/1 og 2
Storleik ressurs	55 daa
Kommuneplanens arealdel	-Framtidig råstoffutvinning, RS3 -Omsynssone bevaring av naturmiljø
Innspel	Nei
Skildring av området.	Ligg i <u>sørskråningen</u> sør for Randåsen. Har vore eldre steinbrot/uttak av hellestein skifer i området
NGU si skildring av ressursen	Bruddområdet ligger på Randøy i åssiden rett NØ for gårdene Kåda. Det ble tatt ut tun- og takheller lenge før århundreskiftet. Omkring 1900 drev tre Bergensfirma dette og bruddene ved Randa og Sandanger med en arbeidsstokk på ialt 80 mann. Produksjonen var dengang hovedsakelig takstein og mye gikk til gjenoppbyggingen av Ålesund. Fra 1923 var bruddet leilighetsvis i drift. I 1974-75 forsøkte entreprenør Jan

	Tema	Konflikt grad	Vurdering
1	Jordbruk		Ikkje dyrka mark innanfor området
2	Skogbruk		
3	Naturverdier/ naturmangfald		Kystfuruskog, svært viktig
4	Vilt		
5	Landskap/kulturlandskap		Inngår i «Fisterøvene og vestlige deler av Fogn», Verdi nasjonalt viktig landskap jf. Vakre landskap Rogaland
6	Vannmiljø		Renn ein liten bekk like aust for ressursområdet
7	Kulturminner		
8	Friluftsliv		Merka tursti til Randåsen, like sør for ressursområdet
9	100m-beltet		
10	Nærmiljø/bomiljø Støy, støv, rystelsar oa		Om lag 300 m til næraste bustad. Ressursområdet ligg høgare i terrenget.
11	Nærmiljø/Transport		Ligg nær til tilkomstveg <u>RandøyStein</u> , med evt mogleg tilkopling
12	Trafikksikkerhet		Uttransportering på fylkesveg utan g/s-veg
13	Anna infrastruktur Veg, vatn, Avløp, høgspenn		Ingenting registrert
14	Grunnforhold/marin grense		Over marin grensen
15	Flaum/skred		Aktsemdsone snøskred og steinsprang,
16	Beliggenhet/Framkomst Avstand til næraste utskipingskai		Ca 25 km til kai i Årdal. Men transport med bil er truleg meir relevant.
17	Andre næringsinteresser		
18	Naturressurs		Usikkert jfl NGU
19	Etterbruk		Uklart, truleg tilbakeføring skog
	Samla Vurdering		
			Konflikt med kartlagd <u>naturkvalitet</u> med høg verdi. Har vore inne i kommuneplanens arealdel i fleire planperiodar utan interesse eller realisering. Tilrå å ikkje gå vidare med den i planarbeidet, og ta RS3 ut av kommuneplanens arealdel som framtidig råstoffutvinningsområde

Pukk

«Går vidare»

- Knutsvikheia, Jøsneset
- Dyneneset, Hjelmeland
- Sandanger, Randøy

Kartlag

Søk etter adresse, sted eller eiendoms

Mit vann mang

Erfjord

Knutsvikheia

Nord for Knutsvik og Åsland

1300 daa

Anslag 150 000 000 m³

10 eigedommar

600 m strandlinje

Frå 0 til ca 270 moh

Narsteinen

Øygarden

Nordra

Nordra

Godtholurda

Lyngnes

Seiaholet

Morka

Døvika

Hundaneset

Hogafjellet

Døvikdalen

Vårberfjellet

Herefjellet

Mit vann mang

Åsland

Jøsneset

Ombofjorden

200m

Knutsvikheia

Dyneneset – Hjelmeland

Mellom Kleppa og Pundsnes

227 daa

Frå 0 til høgdekote 80 moh

700 m strandlinje

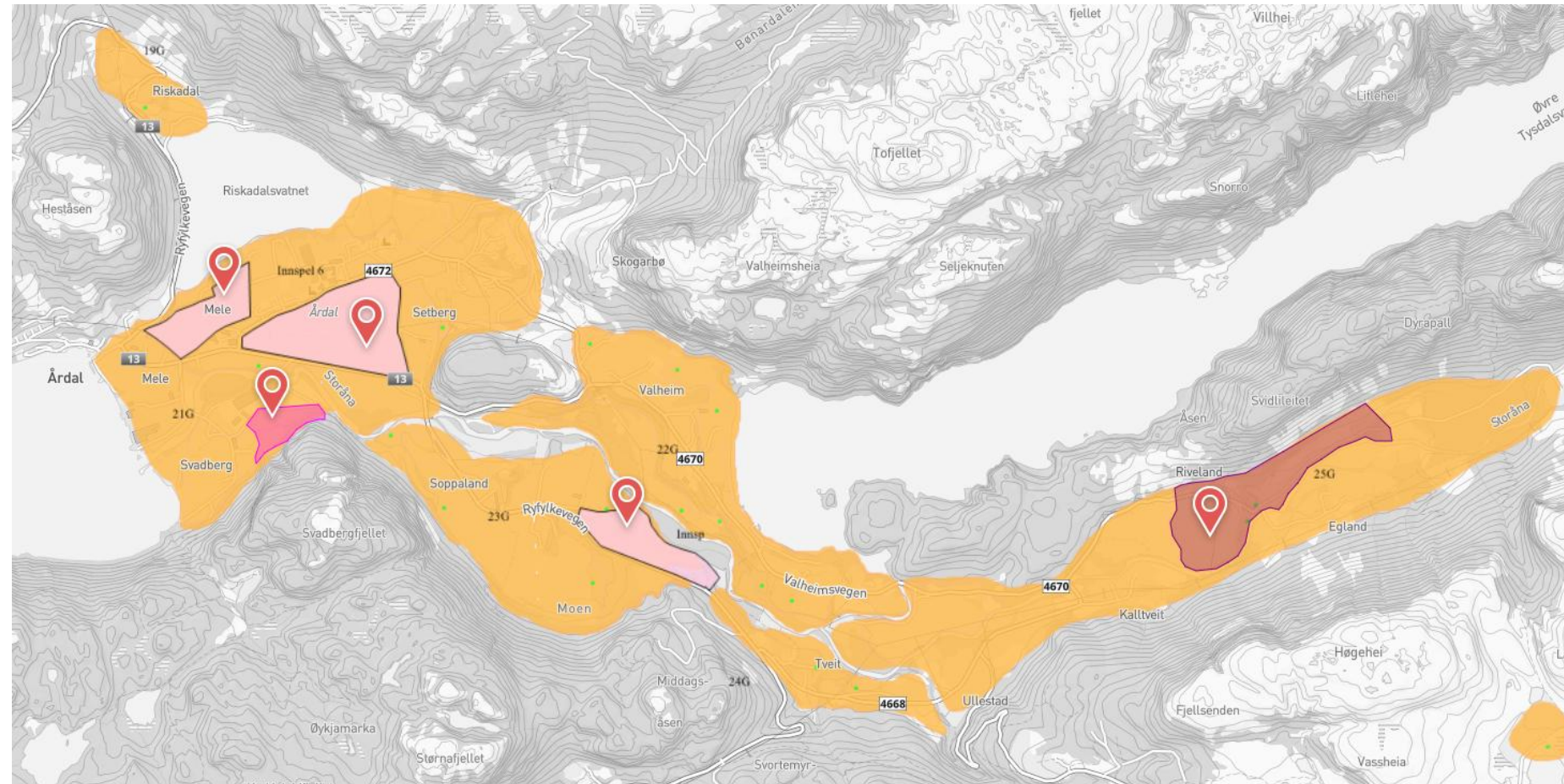

Dyneneset

Sand/grus

«Går vidare» Årdal

- Heile innspel 6, Heidelberg: dvs Mele, Sedbergmoen/Lund og Tjentland : uttaksområde
- Rivelandsområdet : omsynssone
- Svadberg: vidareført KPA

«Går ut»

- Vikemoen, Vormedalen
- Littlemoen, Jøsenfjorden
- Tysdal, Årdal

Meny

Kartlag

Søk etter adresse, sted eller eiendoms

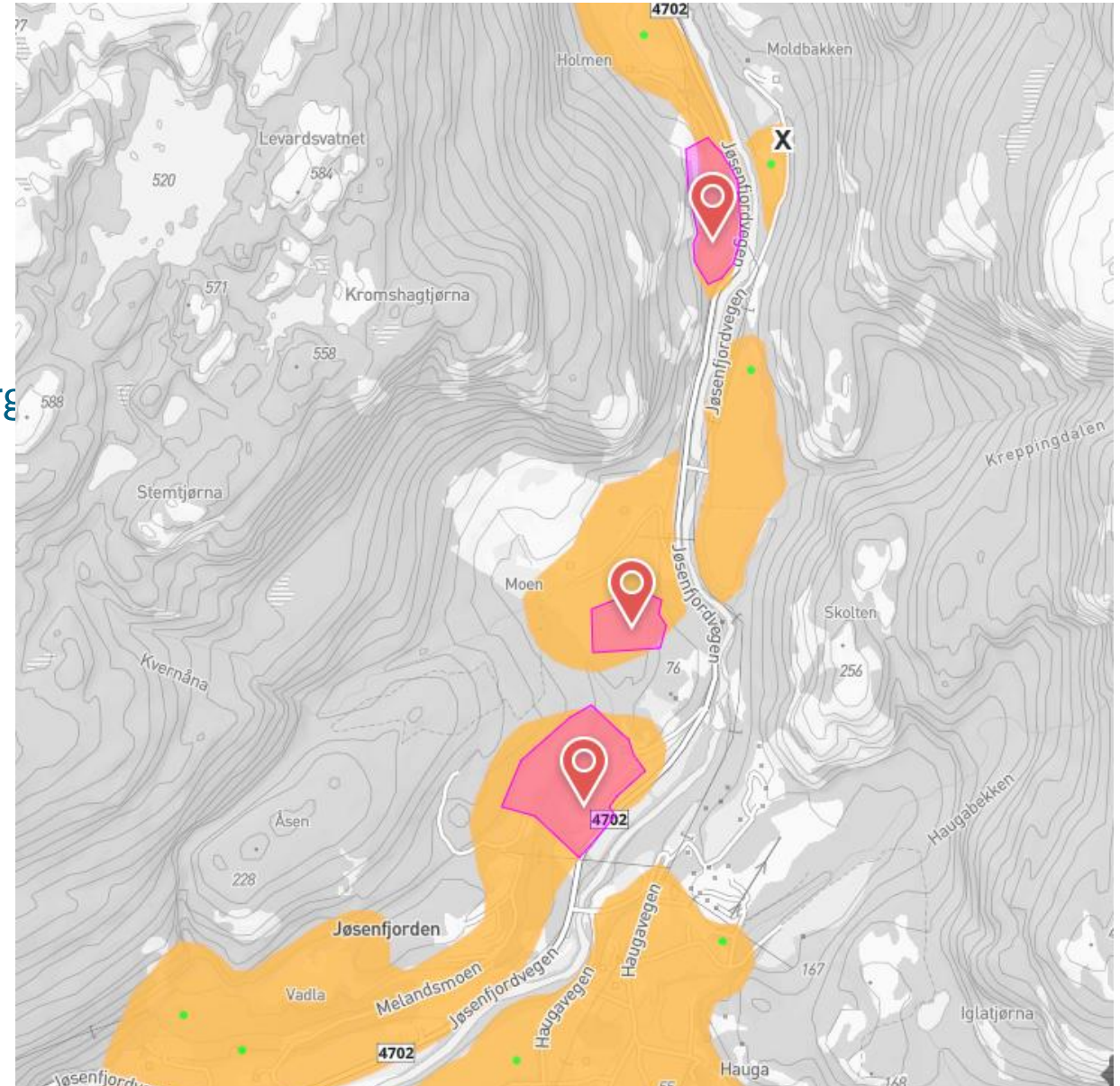

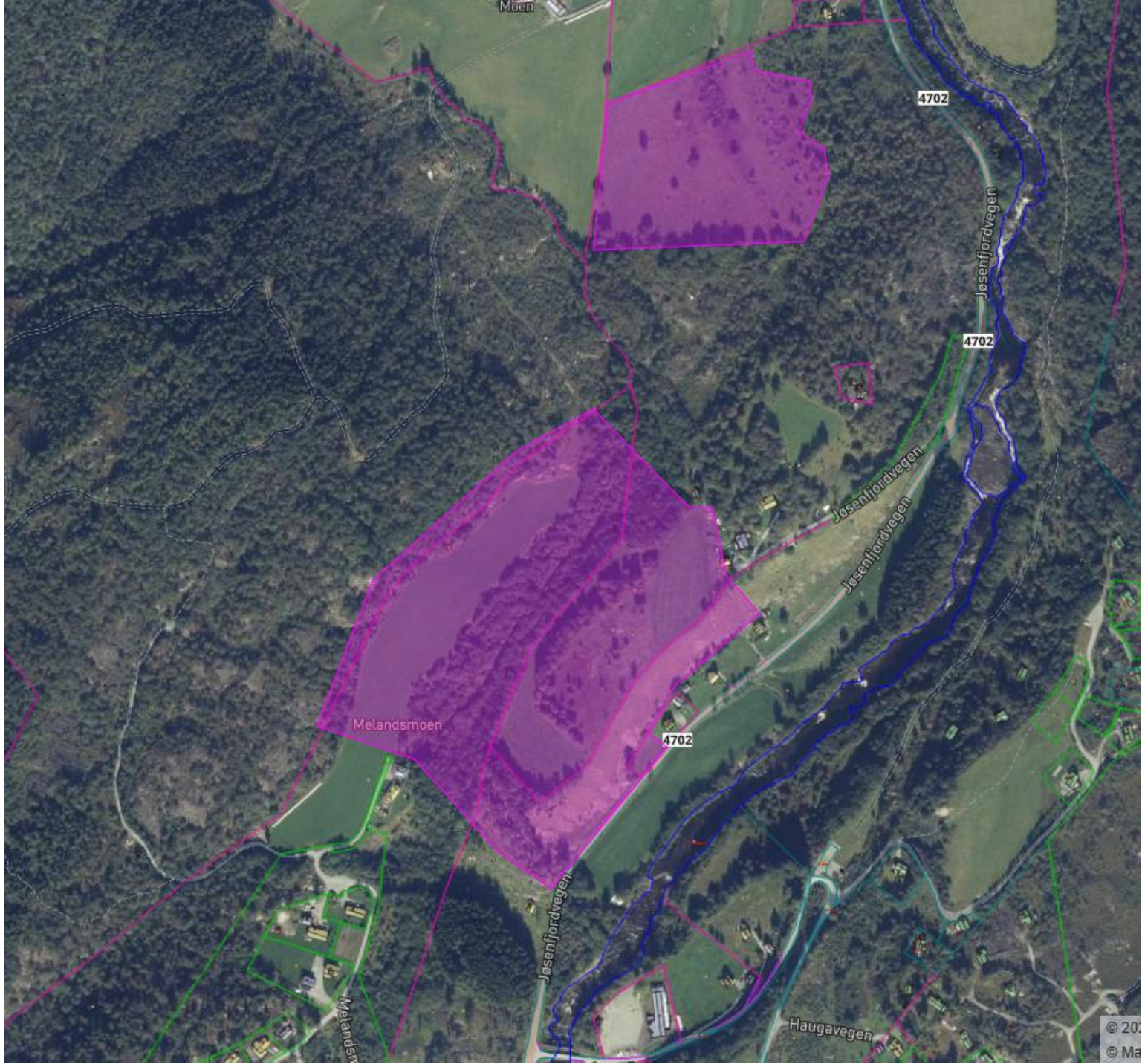
Sand/grus

«Går vidare» Jøsenfjorden

- Storhogg (Moen) del av innspel 1
- Storhogg/Melandsmoen 28/6, 27/1,5 og 7 innspel 3, Heidelberg
- Krossleite vidareført KPA

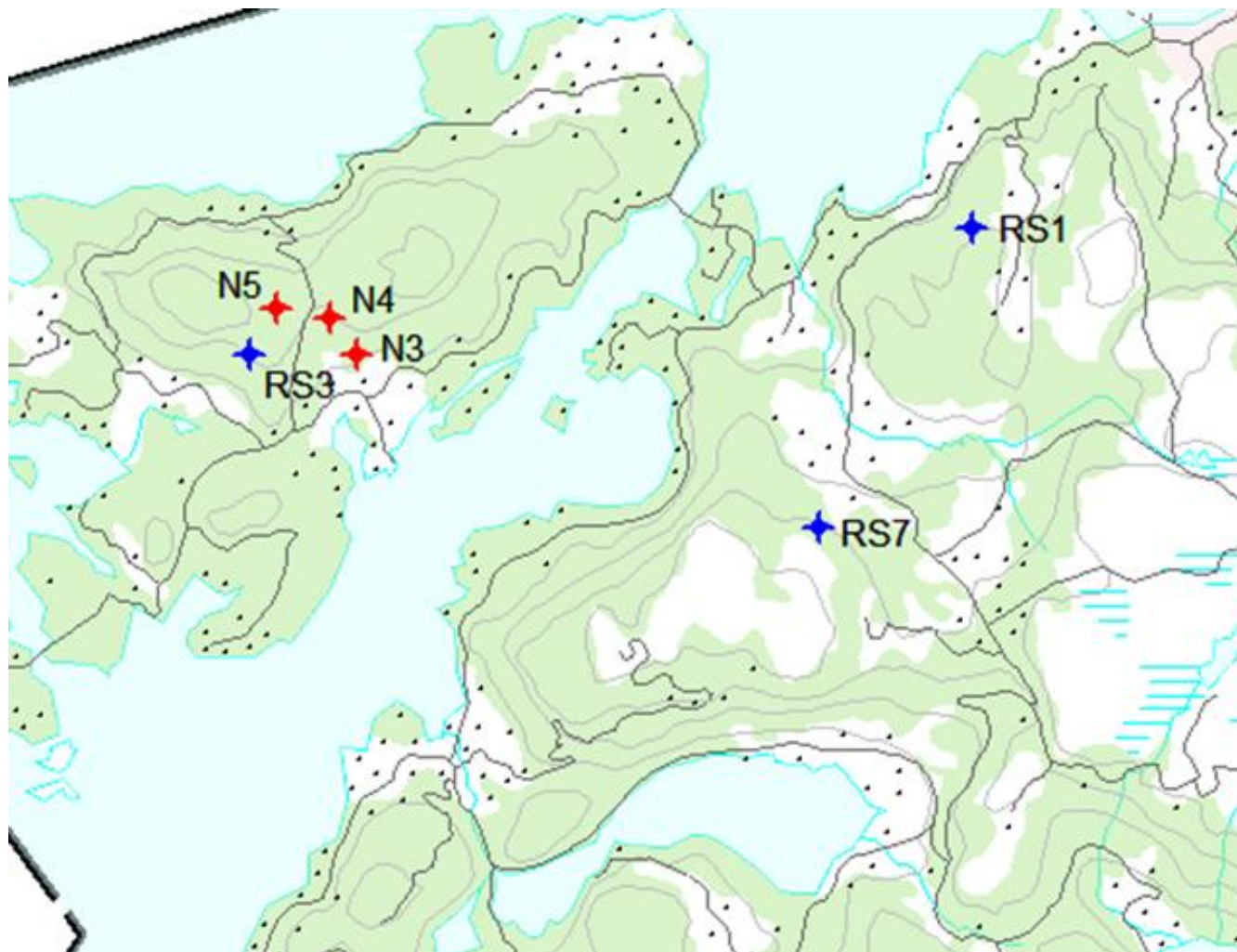
Naturstein

«Går vidare»

- Randøy stein drift pågår
- Sandanger steinbrot drift pågår

«Går ut»

- Kleppaheia, Hjelmeland
- Mjølhus, Hjelmeland
- Kåda, Randøy

Randøy stein

Sandanger steinbrot

Oppsummert byggeråstoffplan

- Siling: frå 54 område til 9 «går vidare», 1 «omsynssone» og 6 «ta ut»
- Ikkje JA til uttak , men ja til vurdering viss meir kunnskap
- Dei prioriterte områda kan bli aktuelle for kommuneplanen sin arealdel
- Krav om grundigare konsekvensutgreiing og betre prosjektskildring
- Legg ikkje opp til at kommunen skal kosta eller utføre meir detaljert KU
- Alternativ vurdere omsynssone i kommuneplanens arealdel som sikrar ressursar mot nedbygging jf Riveland

Arealstrategi i samfunnsdelen vil gjelde for arealdelen:

- Næringsareal på sjø og land skal vurderast i forhold til konfliktpotensial mot andre brukarinteresser
- Gjennom konsekvensutgreiing levert av utbygger/tiltakshavar skal områda i kommunedelplan byggeråstoff vurderast for vidareføring til kommuneplanen sin arealdel.
- Før ein legg til rette for nye byggeområde skal det føreliggja eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag om naturfare og naturmangfald

jf. Vedtak Kommunestyret, 20.02.25

Vidare prosess:

- **Høyring - Frist 16. april 2025**
- Hjelmeland kommune, Vågavegen 116, 4130 Hjelmeland
- postmottak@hjelmeland.kommune.no
- Elektronisk skjema via www.hjelmeland.kommune.no

Vurdering av innkomne merknadar

- 2.gongsbehandling
 - Areal-og forvaltningsutvalet
 - Formannskapet
 - Kommunestyret

Korleis kome med merknader til planane:

- Som privatperson, bygdelag, verksemd, frivillig lag
- Digitalt skjema via nettside
- Epost: postmottak@hjelmeland.kommune
- Hjelmeland kommune, Vågavegen 116, 4130 Hjelmeland
- Merk «namn på plan»
- **Frist 16.april 2025**
- **Politisk sluttbehandling før sommaren - kunngjering - ingen klagerett**

